

Działalność Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach w latach 2022 - 2024

Plany nasadzeń w mieście, drzewa, rośliny jednoroczne i wieloletnie
wraz z przeznaczonym na przedmiotowe prace budżetem.

Tyski Zakład Usług Komunalnych w Tychach, jako jednostka organizacyjna miasta Tychy, od 1 lipca 2015 roku zajmuje się utrzymaniem zieleni miejskiej.

Jednostka stale się rozwija i na ten moment samodzielnie wykonuje zadania związane min. z utrzymaniem czystości i porządku na terenach zieleni zarówno w parkach, skwerach, zieleni nieurządzonej jak i w pasach drogowych.

TZUK projektuje i zakłada zieleń w mieście, utrzymuje również rabaty stałe i sezonowe oraz prowadzi szereg innych działań mających na celu poprawę estetyki terenów zielonych.

Budżet Obywatelski 2024

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of green, ranging from light lime to dark forest green. The shapes are primarily triangles and polygons, creating a dynamic, layered effect. The overall composition is clean and modern, with the text centered on a white background.

Zagospodarowanie terenu przy ul. Zgody w Tychach

Zagospodarowanie terenu przy ul. Zgody w formie zieleni oraz wyposażenia terenu w leżaki. Realizacja ma podnieść walory przyrodnicze i użytkowe przestrzeni oraz stanowić miejsce spotkań i wypoczynku dla mieszkańców wśród zieleni.

Dobrano roślinność wpisującą się w naturalne walory istniejącego krajobrazu. Zaplanowano obsadę roślin w ilości 2104 szt., tj. powierzchnia rabat - 95 m² , nasadzenia w niecce o łącznej powierzchni - 152 m² .

Dobór gatunkowy:

krwawnica pospolita, kosaciec syberyjski, firletka poszarpana, wiązówka błotna, mieczyk błotny, smółka pospolita, kozłek lekarski, trzęślica trzcinowata, trzęślica modra.

Termin realizacji: do 16 września 2024 roku

Łączny koszt: **57 600,00 zł**

Zagospodarowanie terenu przy ul. Zgody w Tychach

Wykonanie nasadzeń zieleni wraz z zakupem, montażem i konserwacją małej architektury na terenie przy ul. Sikorskiego

Zakres przedmiotu zamówienia związanego z zielenią obejmuje wprowadzenie na teren skweru, oprócz montażu i renowacji małej architektury, także nasadzeń w formie bylin i roślin cebulowych w wyznaczonych na projekcie miejscach.

Zakres obejmuje także prace pielęgnacyjne istniejącej zieleni. Planuje się nasadzenia roślin cebulowych, bylinowych oraz krzewów.

Powierzchnia roślin cebulowych - 100 - 200 m²

Powierzchnia rabat - 85 m²

Termin realizacji - do 12 listopada 2024 roku

Łączny koszt: **130 000,00 zł**

Wykonanie nasadzeń zieleni wraz z zakupem, montażem i konserwacją małej architektury na terenie przy ul. Sikorskiego

ELEMENTY WYPOSAŻENIA

- Ł ławka z oparciem
- K kosz na śmieci
- płyty 50x50 cm
- SZ istniejący komplet szachowy

NASADZENIA

- rośliny cebulowe - 450 m²
- rabata - 85 m²
- dominanty
- zielen istniejąca
- istniejące zagospodarowanie
- zakres opracowania

PLAN ZAGOSPODAROWANIA
teren zieleni pomiędzy ulicą Tolstoja i Sikorskiego
skala 1:1000

Zielony przystanek przy ul. Nowej

Wzorem wcześniejszych zielonych przystanków, powstanie kolejny.

Za wiatą planuje się zamontować trejaż, po którym będą się pnąć.

Łączny koszt: **20 000,00 zł**

Nasadzenia zieleni na Placu Korfantego w Tychach

Istniejące rabaty zostaną uzupełnione o nasadzenia roślin cebulowych (ok. 300 m²), kwitnące byliny, krzewy oraz roślinność niską okrywową dobraną w stosunku do zastanych warunków (ok. 80 m²).

Zaplanowano także posadzenie drzew w rabatach (w miejscach gdzie istnieje możliwość ich posadzenia) oraz w obrębie płyty Placu, po uprzedniej rozbiórce fragmentów nawierzchni (planuje się posadzenie 3-4 szt. w obrębie nawierzchni oraz 2 szt. drzew w rabacie).

Łączny planowany koszt: **223 476,00 zł**

INWESTYCJE

Rozszczelnienie nawierzchni Placu Baczyńskiego

Realizacja zadania „Rozszczelnienie nawierzchni Placu Baczyńskiego w Tychach”, dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach Programu „Zielono - niebieska Infrastruktura”.

Projekt zakłada usunięcie nawierzchni nieprzepuszczalnej placu w celu wprowadzenia większej ilości zieleni w postaci drzew oraz zieleni niskiej, a także odbrukowanie fragmentów bruku bezpośrednio pod drzewami istniejącymi, aby zwiększyć dla nich przestrzeń wegetacyjną i umożliwić dalszy rozwój.

Ilość planowanej zieleni: 953 m²

Ilość powierzchni do odbrukowania: 665 m²

Ilość planowanych do posadzenia drzew: 13 szt.

Dobór roślinności to m.in. Łączień baldaszkowaty, sesleria jesienna, tojeść pospolita, jarzmianka większa, barwinek pospolity, szalwia omszona, trzęślica modra

Łączna wartość prac: **487 961,58 zł**

Projekt zagospodarowania terenu przy Grota Roweckiego

Planowana realizacja: MZUiM

Praca Miejskiego Architekta Krajobrazu nad projektem zagospodarowania terenu przy ul. Grota Roweckiego.

Projekt ma za zadanie zespolic projektowany układ ciągu pieszo - rowerowego oraz stworzyć miejsce atrakcyjne towarzyszące ulicy.

Obejmuje m.in. rozwiązania związane z błękitno - zieloną infrastrukturą.

Planowane jest posadzenia łącznej powierzchni zieleni w ilości 572 m²

Nasadzenia zieleni przy Teatrze Małym

Realizacja: MZBM

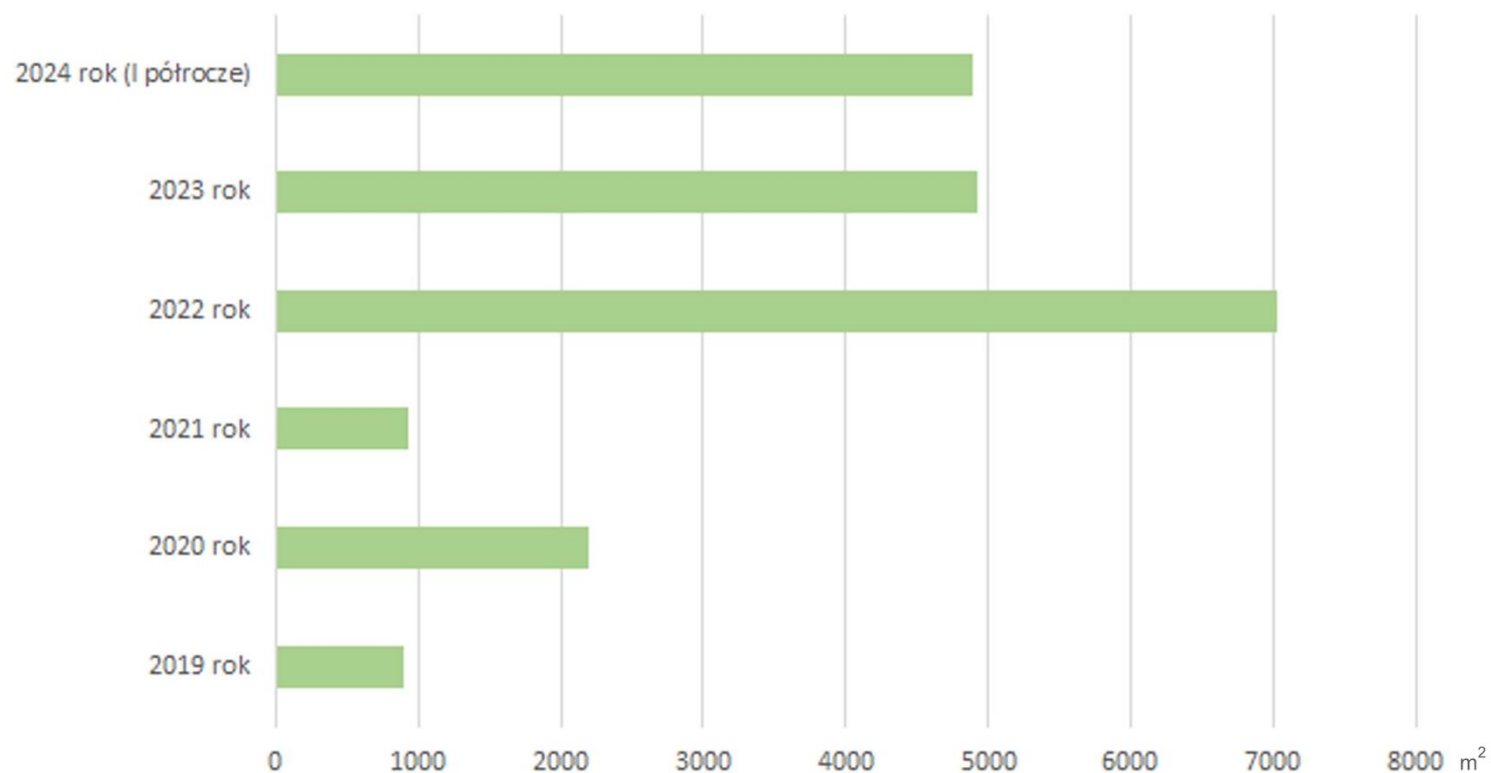
Praca Miejskiego Architekta Krajobrazu nad projektem nasadzeń przy Teatrze Małym .

Planuje się posadzić zieleni o łącznej powierzchni 505 m²

RABATY

Na slajdzie poniżej, znajduje się zestawienie, jak na przełomie lat 2019 - 2024 zwiększała się powierzchnia rabat zarówno stałych jak i sezonowych.

Powierzchnia nowych rabat [m²] od 2019 - 2024 roku
(łącznie powierzchnia nowych rabat stałych i sezonowych)

Zestawienie powierzchni rabat stałych w 2024 r.

Powierzchnia rabat stałych w 2024 roku:

- ▶ Pasy drogowe: 21 986,33 m²
- ▶ Parki i skwery: 2 996,40 m²
- ▶ Pozostałe tereny TZUK: 10 080,72 m²

Co daje razem: 35 063,45 m²

Nowo powstałe rabaty stałe:

- ▶ Parki i skwery:
- ▶ Skwer na ul. Wiązowej: 1 080 m²
- ▶ Wodny Plac zabaw w Parku Jaworek: 1 111,00 m²
- ▶ Teren rekreacji ul. Dąbrowskiego przy poczcie: 431 m²
- ▶ Pozostałe tereny:
- ▶ Rabaty na placu zabaw ul. Miodowa 130 m²
- ▶ Rabaty wyspowe ciąg N-O 505 m²
- ▶ Rabaty przy parkingu ciąg N-O 587 m²
- ▶ Różanki cmentarz na Świerczyńcu ul. Barwna 140 m²

Rabaty stałe zostały dodatkowo uzupełnione o nowe rośliny, takie jak:

- ▶ Park Rodzinny Bł. Karoliny (szałwia omszona 'Rianne', rozchodnik okazały 'Herbstfreude')
- ▶ Skwer Czarneckiego (trzmielina Fortune'a Hort's Blaze)
- ▶ Skwer na ul. Cienistej (jeżówka 'Meditation White')
- ▶ Wyspa Park Północny (Czyściec lekarski 'Hummelo')
- ▶ Rabaty teren wokół UM (tawułka, irga 'Coral Beauty', imperata cylindryczna)
- ▶ Rabaty ul. Niepodległości przy Tęczy- wymiana starych wyrodzonych krzewów na zwiewne trawy ozdobne (Rozplenica, miskant, imperata cylindryczna, proso rozgowate)
- ▶ Rabaty na cmentarzu ul. Barwna (róża okrywowa 'White Fairy')
- ▶ Centrum przesiadkowe przy Szpitalu (trzcinnik ostrokwiatowy)
- ▶ Teren przy ul. Jaśkowickiej (trzcinnik ostrokwiatowy)
- ▶ Rabaty łąkowe ul. Czysta (kocimiętka)
- ▶ Skrzyżowanie Wyszyńskiego- Niepodległości (kocimiętka 'Bokratune', kłosowiec 'Kudos Coral')
- ▶ Rondo Sybiraków (hortensja bukietowa 'Petite Star', szałwia omszona)

Łącznie na rabatach stałych od kwietnia 2024 do lipca 2024 posadzono 1810 sztuk roślin

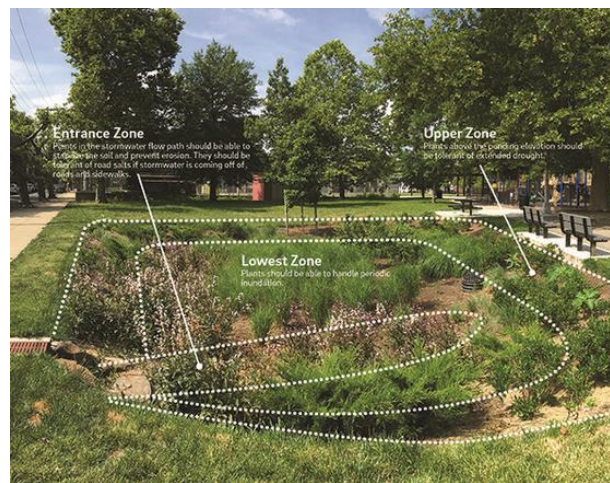
PLANOWANE DZIAŁANIA

Pakiety sponsorskie

1. Zwiększanie bioróżnorodności oraz wpływ na małą retencję miasta:

- a. Rabaty deszczowe – mała retencja
- b. Rabaty bioróżnorodne – zieleń zamiast trawnika
- c. Zielone przystanki

a. Przykład rabat deszczowych – mała retencja

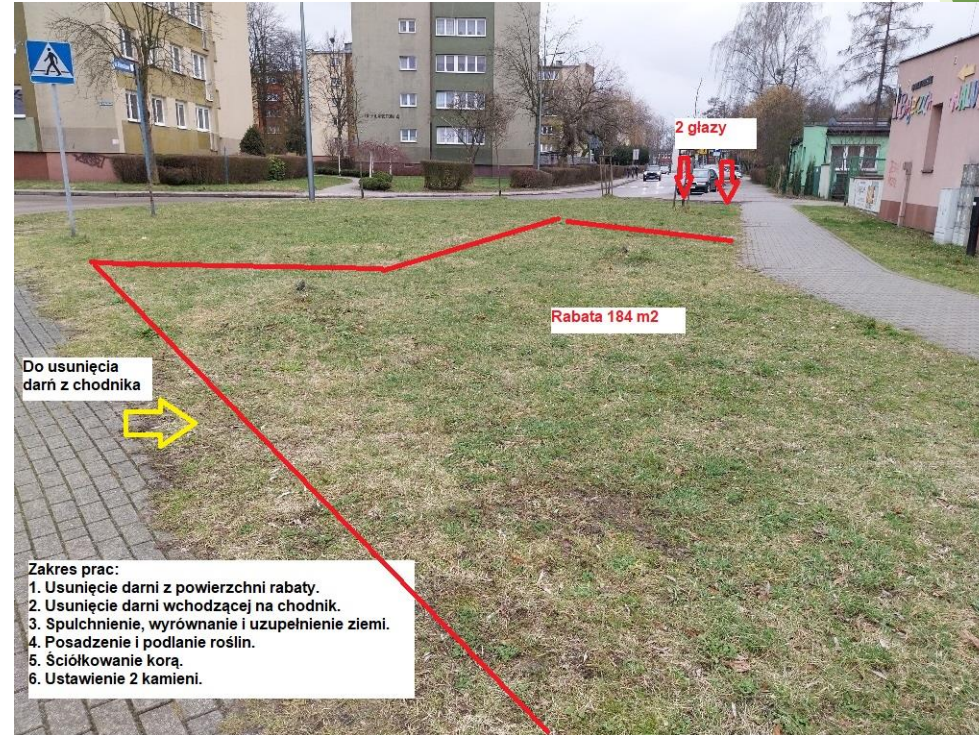

b. Bioróżnorodna rabata zamiast trawnika

PRZYKŁAD LOKALIZACJI: Rabata przy ul. Filaretów

Szacunkowy Koszt roślin 15 000 zł netto
Przygotowanie ziemi wraz z korą – 13 000 zł

- Zakres prac:
1. Usunięcie darni z powierzchni rabaty.
 2. Usunięcie darni wchodzącej na chodnik.
 3. Spulchnienie, wyrównanie i uzupełnienie ziemi.
 4. Posadzenie i podlanie roślin.
 5. Ściółkowanie korą.
 6. Ustawienie 2 kamieni.

c. Zielony przystanek

PRZYKŁAD LOKALIZACJI: ulica Edukacji (okolice LO nr I im. Leona Kruczkowskiego)

PORADNIK ZAKŁADANIA I UTRZYMANIA DRZEW W MIEŚCIE TYCHY

Autorski poradnik stworzony będzie przez specjalistów Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych na podstawie doświadczeń oraz wiedzy zebranej podczas codziennej pracy z drzewami w mieście.

„Poradnik zakładania i utrzymania drzew w mieście Tychy” zawierać będzie następujące rozdziały:

- 1. Zakup drzew**
- 2. Pielęgnacja drzew młodych i dojrzałych**
- 3. Pielęgnacja i utrzymanie drzew**
- 4. Wycinka i przesadzanie drzew**
- 5. Drzewa w procesie inwestycyjnym**

KOMPOSTOWNIKI

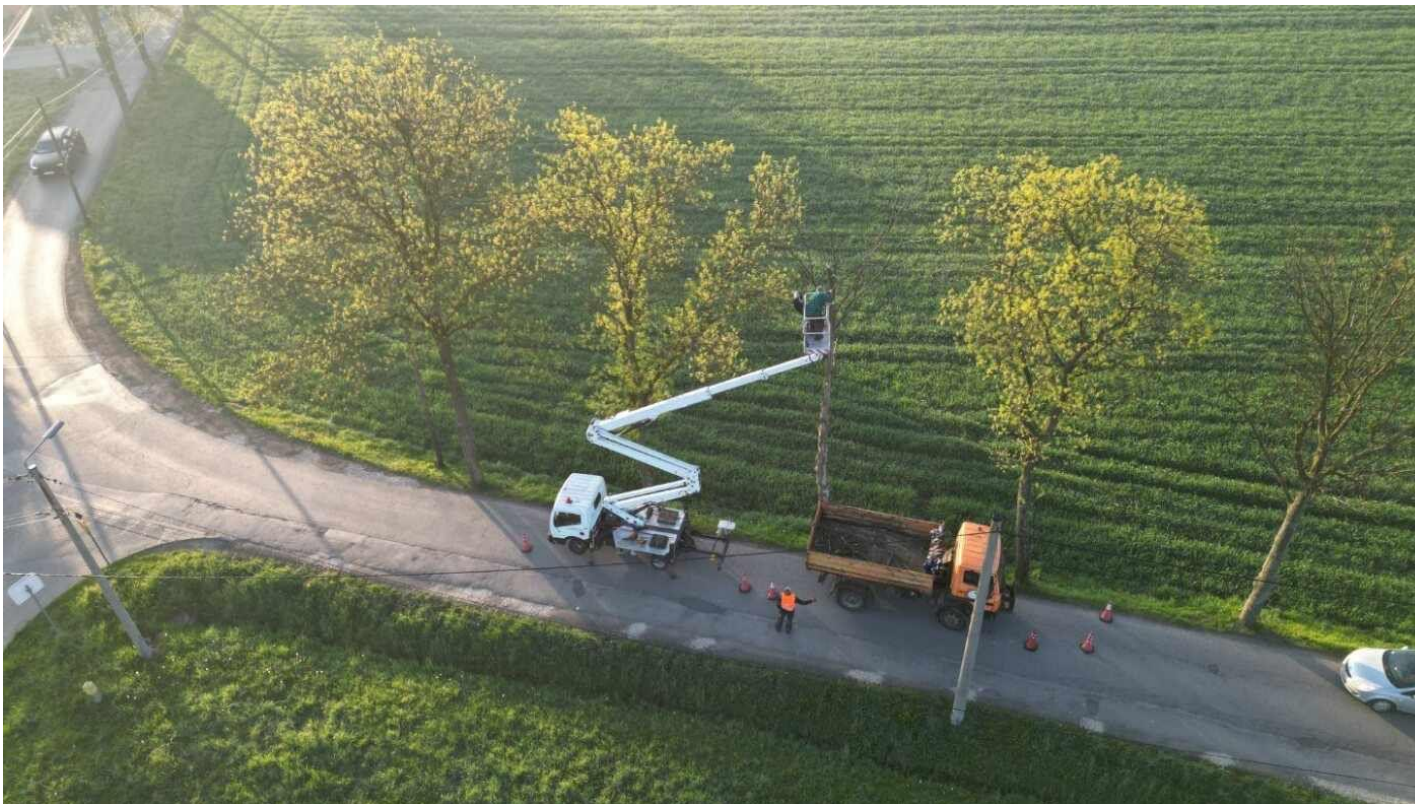
Kompostowniki – złoto ogrodników

Założenie kompostownika poprzedziłaby akcja edukacyjna dla mieszkańców związana z zakładaniem kompostowników. Kompostownik jako cenny materiał w świadomym i zrównoważonym ogrodnictwie. Potencjał ekonomiczny i ekologiczny dla istniejącego utrzymania zieleni miejskiej.

Propozycje lokalizacji kompostowników miejskich:

1. Miejski Park Solidarności – okolice górki Jordanowskiej
2. Skwer przy ul. Cienistej – okolica istniejącego zielnika
3. Okolice zielników przy nowopowstałym terenie rekreacyjnym przy ul. Dąbrowskiego

Tyski Zakład Usług Komunalnych w Tychach posiada w utrzymaniu ok. 80 tysięcy drzew na terenie miasta Tychy. Są to drzewa zlokalizowane zarówno w parkach, na skwerach, gminnych terenach zieleni nieurządzonej oraz w pasach drogowych. Utrzymanie drzew polega na prowadzeniu prac pielęgnacyjnych, składaniu wniosków o wyrażenie zgody na ich wycinkę, usuwanie oraz nasadzenia i pielęgnację młodych drzew.

W latach 2022 - 2024 nasze jednostka zawarła następujące umowy na realizację ww. prac:

LATA		
2022 rok	2023 rok	2024 rok
NAZWA ZADANIA		
„Utrzymanie zieleni wysokiej w parkach, na skwerach i miejskich terenach nieurządzonych na terenie miasta Tychy w 2022 roku” KWOTA: 168 267,00 zł	„Pielęgnacja drzew w parkach i na terenach pozaparkowych zlokalizowanych w Tychach w 2023 roku” KWOTA: 234 635,00 zł	„Pielęgnacja drzew w parkach i na terenach pozaparkowych zlokalizowanych w Tychach w 2024 roku” KWOTA: 214 200,00 zł
Utrzymanie zieleni wysokiej w pasach drogowych na terenie miasta Tychy w 2022 roku” KWOTA: 267 775,00 zł	„Pielęgnacja drzew w pasach drogowych zlokalizowanych w Tychach w 2023 roku” KWOTA: 434 360,00 zł	„Pielęgnacja drzew w pasach drogowych zlokalizowanych w Tychach w 2024 roku” KWOTA: 442 300,00 zł
Nasadzenia drzew na terenach miejskich w Tychach w 2022 roku” KWOTA: 118 467,36 zł	„Wycinka drzew w parkach i na terenach pozaparkowych w Tychach w 2023 roku” KWOTA: 36 940,00 zł	„Wycinka drzew w parkach i na terenach pozaparkowych w Tychach w 2024 roku” KWOTA: 37 960,00 zł
	„Wycinka drzew w pasach drogowych zlokalizowanych w Tychach w 2023 roku” KWOTA: 118 900,00 zł	„Wycinka drzew w pasach drogowych zlokalizowanych w Tychach w 2024 roku” KWOTA: 150 000,00 zł
	„Pielęgnacja drzew młodych w parkach, skwerach i na terenach pozaparkowych oraz w pasach drogowych zlokalizowanych w Tychach w 2023 roku” KWOTA: 114 000,00 zł	„Pielęgnacja drzew młodych w parkach, skwerach i na terenach pozaparkowych oraz w pasach drogowych zlokalizowanych w Tychach w 2024 roku” KWOTA: 191 000,00 zł
	„Nasadzenia drzew na terenach miejskich w Tychach w 2023 roku” KWOTA: 204 582,19 zł	

Na podstawie wymienionych wcześniej umów, TZUK w Tychach wykonał następującą ilość prac w zakresie pielęgnacji, wycinki oraz nasadzeń drzew na terenie miasta Tychy:

- ▶ w 2022 roku pielęgnacji poddano **2 676 sztuk** drzew, a usuniętych zostało **178 sztuk**. TZUK nasadził **81 sztuk** młodych drzewek;
- ▶ w 2023 roku pielęgnacji poddano **4 661 sztuk** drzew, a usuniętych zostało **239 sztuk**. TZUK nasadził **175 sztuk** młodych drzewek.;
- ▶ na dzień przygotowania prezentacji wypielęgnowano **3 880 sztuk** drzew, a usuniętych zostało **137 sztuk**. Szacowana liczba drzew do nasadzeń, na podstawie sptywających decyzji, w których Marszałek Województwa Śląskiego wskazuje miejsce i liczbę nasadzeń zastępczych to **534 sztuki** młodych drzewek.

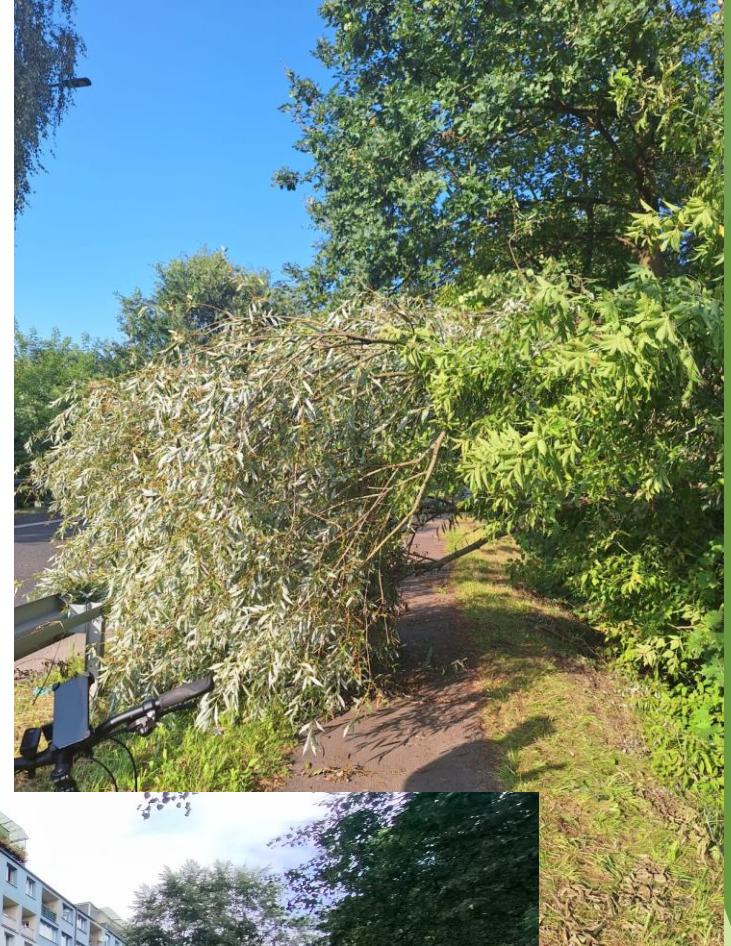
Biorąc pod uwagę powyższe dane (**bez 2024 roku**) widać wzrost w realizacji wykonanych prac w 2023 roku w stosunku do 2022 roku, tj. w 2023 roku wykonano o ok. 74% więcej pielęgnacji drzew, usunięto o ok. 34% więcej drzew oraz nasadzono o ok. 116% więcej młodych drzewek.

Należy również wspomnieć o wichurze, która miała miejsce z 12/13 lipca br., a podczas której drzewostan naszego miasta poważnie ucierpiał. Firmy realizujące usługę utrzymania drzew w mieście usunęły łącznie **73 sztuki drzew oraz 198 080 m² wiatrołomów.**

Pozostałe zadanie zrealizowane przez TZUK w latach 2022 - 2024 w zakresie miejskiego drzewostanu

- ▶ wykonanie kompleksowej inwentaryzacji drzew wzdłuż ulic: Damrota, Niepodległości, Grota - Roweckiego, Stoczniowców 70, Sikorskiego, Edukacji, Wyszyńskiego - zinwentaryzowano 2 002 drzewa - **121 339,50 zł**;
- ▶ rozpoczęcie sprzedaży drewna opałowego pozyskanego z terenu miasta w związku z prowadzeniem wycinek drzew;
- ▶ wykonanie prób obciążeniowych dla 5 szt. drzew rosnących przy ul. Grota - Roweckiego w ramach zaleceń wynikających z przeprowadzonej inwentaryzacji - **9 225,00 zł**;
- ▶ przeprowadzenia ekspertyzy dendrologicznej dla dębu rosnącego przy ul. Borowej 170 - **1 845,00 zł**, oraz zlecenie wykonania opinii ornitologicznej - **600,00 zł**. Na ich podstawie wskazano konieczność założenia w koronie przedmiotowego drzewa wzmocnienia mechanicznego typu GEFA 8 - **1 300,00 zł**;
- ▶ realizacja umowy na przegląd drzewostanu pod kątem oceny stanu drzew, wykonanie pielęgnacji oraz wytypowanie drzew kwalifikujących się do wycinki, na terenie obejmującym przestrzeń wzdłuż ciągów pieszych od OSP Marina poprzez OW Paprocany do tzw. Rybaczówki - **89 640,00 zł**;
- ▶ realizacja umowy na kompleksową pielęgnację drzew na terenie cmentarza komunalnego przy ul. Cmentarnej - **81 000,00 zł**;
- ▶ realizacja umowy na przegląd i kontrolę 69 wiązań statycznych i dynamicznych założonych na 33 drzewach rosnących w Tychach, wraz z wykonaniem dokumentacji - **50 922,00 zł**;
- ▶ realizacja umowy obejmującej wymianę 76 sztuk (demontaż starych i montaż nowych wiązań) + regulacja 1 wiązania oraz wykonanie dokumentacji - **59 778,00 zł**;
- ▶ zlecenie wykonania inwentaryzacji ulic: Katowickiej, Piłsudskiego, Bielskiej, Armii Krajowej - inwentaryzacja 1030 sztuk drzew - **28 840,00 zł**;
- ▶ realizacja umowy na wycinkę drzew na cmentarzu komunalnym przy ul. Cmentarnej 19: 58 sztuk drzew obumarłych i zagrażających - **57 780,00 zł**;
- ▶ wyłonienie Wykonawcy na realizację usunięcia 204 sztuk żywotników rosnących na cmentarzu na Wartogłowcu - **37 800,00 zł**.

Zakładanie i utrzymanie rabat sezonowych

Realizacja umowy na „Zakładanie i utrzymanie rabat sezonowych na terenie miasta Tychy w 2024 r.”

Obsadzono roślinami jednorocznymi i bylinami rabaty, donice oraz wieże kwiatowe. Obsada sezonowa występuje w miejscach reprezentacyjnych, na rondach, na terenach placów i skwerów, jak również znajduje się przy ulicach. Rabaty sezonowe w mieście Tychy mają charakter hybrydowy.

Wchodzące w skład kompozycji obsad sezonowych rośliny wieloletnie zostaną wykorzystane do uzupełnienia rabat stałych.

W 2024 roku założono już:

- ▶ **obsadę wiosenną** sadząc ok. 20 370 szt. bratków na rabatach o powierzchni 806 m², w donicach (24 szt.) oraz w wieżach kwiatowych (4 szt.)
- ▶ **obsadę letnią** założono sadząc ok. 18 671 roślin jednorocznych oraz bylin. Kompozycja m in. roślin takich jak: werbena patagońska, szalwia omączona, gura, smagliczka nadmorska, petunia, supertunia Vista, komarzyca, starzec ‘Angel Wings’, kosmos, wilec ziemniaczany, begonia Dragon, ostnica cieniutka, krwawnik, turzyca morrowa ‘Ice Dance’, ostróżka wyniosła. Obsadzono rabaty o powierzchni 973 m², donice (51 sztuk) wieże kwiatowe (15 sztuk)

W ramach ww. umowy zaplanowana jest:

- ▶ **obsada jesienna**, która pozostaje do założenia w miesiącach jesiennych. Posadzonych zostanie ok. 3262 sztuk roślin takich jak wrzosy oraz kapusta ozdobna. Na rabatach o pow. 181 m², w donicach (36 szt.) oraz na wieżach kwiatowych (2 szt.)
- ▶ **obsada zimowa** to wypełnienie donic sosnami (sosna kosodrzewina odm. pumilio) 20 szt. oraz koryta przy Urzędzie Stanu Cywilnego gałązkami roślin iglastych.

Obsada sezonowa występuje w następujących lokalizacjach:

- ▶ **Rabaty:** ul. Damrota przy Kościele Św. Marii Magdaleny, rondo Harcerska - Żwakowska, Plac Wolności, Rynek, Park Miejski Solidarności za pomnikiem „NIEPODLEGŁA”, Napis „Niezapominajmy”, dywan kwiatowy przy Rynku, rabaty w Rodzinnym Parku bł. Karoliny, klomby w Parku Niedźwiadków, rabaty przed szkołą muzyczną, rabaty na rondzie przy ul. Armii Krajowej - Piłsudskiego, rabaty przy ul. Budowlanych przy budynku sądu, rabaty przy ul. Grota Roweckiego;
- ▶ **Donice (51 sztuk):** 8 wolnostojących i 18 wiszących na latarniach na Placu Baczyńskiego, donice na Grota Roweckiego, donice przy ul. Damrota, donice przed wejściem do Urzędu Miasta, donice przed budynkiem przy ul. Budowlanych 67, donice na skwerze „Przy Magdziejcu” w kole młyńskim, donice na skwerze Jedności/Targiela, donice przy ul. Szojdy, donice na Placu Zbawiciela, donice przy ul. Barona, donice przy ul. Cisnej (przy Wyższej Szkole Zarządzania i Nauk Społecznych), donice na Placu Korfantego, koryta przy USC oraz donice w otoczeniu pomnika przy ul. Kościuszki;
- ▶ **wieżę kwiatowe (15 sztuk):** Park Niedźwiadków, park osiedlowy przy ul. Skłodowskiej, na Rynku, na Placu Wolności oraz na Placu Korfantego - osiedle "K".

Łączna kwota umowy: **445 368,00 zł**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ